

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**Бухгалтердик эсеп жана аудитордук иш чойрөсүндөгү Кыргыз Республикасынын
айрым мыйзам актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

2025-жылдын 30-апрелинде

Кыргыз Республикасынын
Жогорку Кенеши кабыл алган

1-берене

“Чарбалык шериктиker жана коомдор жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 1996-жылдын 15-ноябриндагы № 60 Мыйзамына төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсін:

39-статьянын 1-пунктунун 3-пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“3) коомдун финанссылык отчету аудитордук уюмдун корутундусу менен тастықталууга тийиш;”.

2-берене

“Бухгалтердик эсеп жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кенесинин Жарчысы, 2002-ж., № 6, 273-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 1-берененин 2²-2⁴-пункттары төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“2². Чакан ишкердиктін субъекттери бухгалтердик эсептин отчеттуулугун жүргүзүүнү Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленген жөнөкөйлөштүрүлгөн эрежелерге ылайык жүзөгө ашырат.

Чакан ишкердиктін субъекттери эсепке алуу саясатын бекиткен алардын жетекчи органдарынын чечими боюнча ЧОИ учун ФОЭСке ылайык финанссылык отчеттуулукту ыктыярдуу негизде түзүүгө укуктуу.

Ушул Мыйзамдын максаттары учун чакан ишкердиктін субъекттиси деп продукцияны, товарларды сатуудан, кызметтарды көрсөтүүден, жумуштарды аткаруудан, курулуш келишимдеринен, лизинг келишимдеринен, пайыздык кирешелерден календардык жылда түшкөн каражаттары, ошондой эле субъекттин негизги ишине тиешелүү башка түшкөн каражаттары 30 миллион сомду түзгөн субъект түшүнүлөт.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**О внесении изменений в некоторые законодательные акты
Кыргызской Республики в сфере бухгалтерского учета
и аудиторской деятельности**

Принят Жогорку Кенешем Кыргызской Республики

30 апреля 2025 года

Статья 1

Внести в Закон Кыргызской Республики «О хозяйственных товариществах и обществах» от 15 ноября 1996 года № 60 следующее изменение:

подпункт 3 пункта 1 статьи 39 изложить в следующей редакции:

«3) финансовая отчетность общества должна быть подтверждена заключением аудиторской организации;».

Статья 2

Внести в Закон Кыргызской Республики «О бухгалтерском учете» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2002 г., № 6, ст. 273) следующие изменения:

1) пункты 2²-2⁴ статьи 1 изложить в следующей редакции:

«2². Субъекты малого предпринимательства осуществляют ведение отчетности бухгалтерского учета в соответствии с упрощенными правилами, установленными Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

Субъекты малого предпринимательства вправе на добровольной основе по решению их руководящих органов, утвердивших учетную политику, составлять финансовую отчетность в соответствии с МСФО для МСП.

Для целей настоящего Закона под субъектом малого предпринимательства понимается субъект, у которого выручка за календарный год от продажи продукции, товаров, оказания услуг, выполнения работ, договоров на строительство, договоров лизинга, процентных доходов, а также иная выручка, относящаяся к основной деятельности субъекта, составляет до 30 миллионов сомов.

Субъект перестает быть в категории субъекта малого предпринимательства, если выручка за календарный год превышает 30 миллионов сомов.

Эгерде календардык жылда түшкөн каражаттары 30 миллион сомдан ашса, субъект чакан ишкердиктин субъектиси категориясына кирбей калат.

²³. Ушул Мыйзамдын максаттары үчүн орто ишкердиктин субъектиси деп продукцияны, товарларды сатуудан, кызматтарды көрсөтүүдөн, жумуштарды аткаруудан, курулуш келишимдеринен, лизинг келишимдеринен, пайыздык кирешелдерден календардык жылда түшкөн каражаттары, ошондой эле субъекттин негизги ишине тиешелүү башка түшкөн каражаттары 30 миллион сомдан 1 миллиард сомго чейинкини түзгөн субъект түшүнүлөт.

Эгерде календардык жылда түшкөн каражаттары 30 миллион сомдан ашпаса, субъект орто ишкердиктин субъектиси категориясына кирбей калат.

Эгерде календарлык жылда түшкөн каражаттары 1 миллиард сомдан ашса, субъект орто ишкердиктин субъектиси категориясына кирбей калат.

²⁴. Ушул Мыйзамдын максаттары үчүн ири ишкердиктин субъектиси деп продукцияны, товарларды сатуудан, кызматтарды көрсөтүүдөн, жумуштарды аткаруудан, курулуш келишимдеринен, лизинг келишимдеринен, пайыздык кирешелдерден календардык жылда түшкөн каражаттары, ошондой эле субъекттин негизги ишине тиешелүү болгон башка түшкөн каражаттары 1 миллиард сомдан жогору болгон субъект түшүнүлөт.

Эгерде календардык жылда түшкөн каражаттары 1 миллиард сомдан ашпаса, субъект ири ишкердиктин субъектиси категориясына кирбей калат.”;

2) 4-берененин 1-бөлүгүндө, 5-берененин 2-бөлүгүндө, 6-берененин 1-бөлүгүндө, 7-берененин 5-бөлүгүндө жана 17-берененин 4-бөлүгүндө түрдүү жөндөмө формаларындағы “Өкмөтү” деген сез тиешелүү жөндөмөлөрдөгү “Министрлер Кабинети” деген сөздөргө алмаштырылсын.

3-берене

“Акционердик коомдор жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кенешинин Жарчысы, 2003-ж., № 6, 240-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 27-статьянын 3-пунктуунун 3-пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“3) коомдун финансыйк отчету аудитордук иш чөйрөсүндөгү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык Аудиторлордун, аудитордук уюмдардын жана кесиптик аудитордук бирикмелердин бирдиктүү мамлекеттик реестрине кирген аудитордук уюмдун корутундусу менен тастыкталууга тийиш;”;

2) 37-статьянын 1-пунктуунун экинчи абзацында “1-майынан” деген сөздөр “1-июнунан” деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 38-статьянын 1-пунктуунун 11¹-пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“11¹) аудитордук уюмду жана аудитордук уюмдун кызмат көрсөтүүлөрүнө төлөнүүчүү акынын өлчөмүн бекитүү;”;

4) 42-статьянын 5-пунктуунун учүнчү абзацында “коомдун аудиторунун” деген сөздөр “аудитордук уюмдун” деген сөздөргө алмаштырылсын;

²³. Для целей настоящего Закона под субъектом среднего предпринимательства понимается субъект, у которого выручка за календарный год от продажи продукции, товаров, оказания услуг, выполнения работ, договоров на строительство, договоров лизинга, процентных доходов, а также иная выручка, относящаяся к основной деятельности субъекта, составляет от 30 миллионов до 1 миллиарда сомов.

Субъект перестает быть в категории субъекта среднего предпринимательства, если выручка за календарный год не превышает 30 миллионов сомов.

Субъект перестает быть в категории субъекта среднего предпринимательства, если выручка за календарный год превышает 1 миллиард сомов.

²⁴. Для целей настоящего Закона под субъектом крупного предпринимательства понимается субъект, у которого выручка за календарный год от продажи продукции, товаров, оказания услуг, выполнения работ, договоров на строительство, договоров лизинга, процентных доходов, а также иная выручка, относящаяся к основной деятельности субъекта, составляет свыше 1 миллиарда сомов.

Субъект перестает быть в категории субъекта крупного предпринимательства, если выручка за календарный год не превышает 1 миллиарда сомов.”;

2) в части 1 статьи 4, части 2 статьи 5, части 1 статьи 6, части 5 статьи 7 и части 4 статьи 17 слово «Правительство» в различных падежных формах заменить словами «Кабинет Министров» в соответствующих падежах.

Статья 3

Внести в Закон Кыргызской Республики «Об акционерных обществах» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2003 г., № 6, ст. 240) следующие изменения:

1) подпункт 3 пункта 3 статьи 27 изложить в следующей редакции:

«3) финансовая отчетность общества должна быть подтверждена заключением аудиторской организации, включенной в Единый государственный реестр аудиторов, аудиторских организаций и профессиональных аудиторских объединений в соответствии с законодательством Кыргызской Республики в сфере аудиторской деятельности;»;

2) в абзаце втором пункта 1 статьи 37 слова «1 мая» заменить словами «1 июня»;

3) подпункт 11¹ пункта 1 статьи 38 изложить в следующей редакции:

«11¹) утверждение аудиторской организации и размера оплаты услуг аудиторской организации;»;

4) в абзаце третьем пункта 5 статьи 42 слова «аудитора общества» заменить словами «аудиторской организации»;

5) в статье 54:

а) абзац двенадцатый пункта 1 изложить в следующей редакции:

«– отбор аудиторской организации и определение размера оплаты услуг аудиторской организации. В случае неутверждения аудиторской организации на годовом собрании акционеров совет директоров вправе принять решения по отбору и утверждению аудиторской организации и определить размер оплаты услуг аудиторской организации для исключения созыва внеочередного общего собрания акционеров;»;

5) 54-статьяда:

а) 1-пункттун он экинчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“— аудитордук уюмду тандоо жана аудитордук уюмдун кызмат көрсөтүлөрүнө төлөнүүчүү акынын өлчөмүн аныктоо. Акционерлердин жылдык чогулушунда аудитордук уюм бекитилбеген учурда, директорлор кенеси аудитордук уюмду тандоо жана бекитүү боюнча чечим кабыл алууга жана акционерлердин кезексиз жалпы чогулушун чакыруну жокко чыгаруу үчүн аудитордук уюмдун кызмат көрсөтүлөрүнө акынын өлчөмүн аныктоого укуктуу;”;

б) 2-пункттун төртүнчүү абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“— аткаруу органынын, текшерүү комиссиясынын, эсептөө комиссиясынын, аудитордук уюмдун мүчөлөрү жана коомдун катчысы менен контракттарды түзүү;”;

6) 57-статьянын 1-пунктунун учунчүү абзацында “коомдун аудиторунун” деген сөздөр “аудитордук уюмдун” деген сөздөргө алмаштырылсын;

7) 60-статьянын 2-пунктунун биринчи абзацында “коомдун аудиторуна” деген сөздөр “аудитордук уюмга” деген сөздөргө алмаштырылсын;

8) 62-статьянын 5-пунктунда:

а) учунчүү абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“— директорлор кенесинин же директорлор кенеси жок болгон учурда аткаруу органынын макулдугу боюнча компаниянын караражаттарынын эсебинен көз карандысыз экспертерди жана аудитордук уюмду тартууга;”;

б) алтынчы абзац күчүн жоготту деп таанылсын;

в) жетинчүү абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“— аудитордук уюмга суроо-талаптарды жөнөтүүгө жана аудитордук корутундуга же отчетко карата аудитордук уюмдун түшүндүрмөлөрүн алууга.”;

9) 63-статьяда:

а) биринчи бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“Аудитордук уюм аны менен түзүлгөн келишимдин негизинде коомдун финанссылык отчетторунун Кыргыз Республикасынын бухгалтердик эсеп жана аудитордук иш чойросундогу мыйзамдарынын талаптарына ылайык келишин аныктоо максатында көз карандысыз текшерүүнү жүзөгө ашырат.”;

б) экинчи бөлүктө “көз карандысыз аудиторду” деген сөздөр “көз карандысыз аудитордук уюмду” деген сөздөргө алмаштырылсын;

в) учунчүү жана төртүнчүү бөлүктөр төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“Аудитордук уюм коомдун директорлор кенеси тараабынан тандалат жана коомдун акционерлеринин жалпы чогулушунун чечими менен бекитилет.

Эгерде акционерлердин жалпы чогулушунда аудитордук уюм бекитилбесе, анда директорлор кенеси кайрадан тандоо жүргүзөт жана акционерлердин кезексиз жалпы чогулушун чакырбастан аудитордук уюмдун кызмат көрсөтүлөрүнө акынын өлчөмүн аныктоо менен аудитордук уюмду бекитет.”;

г) алтынчы бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“Акционер (акционерлер) финанссылык отчеттуулуктун тууралыгын текшерүү жана таастыктоо үчүн башка көз карандысыз аудитордук уюмду тартууга укуктуу. Бул

б) абзац четвертый пункта 2 изложить в следующей редакции:

“— заключение контрактов с членами исполнительного органа, ревизионной комиссии, счетной комиссии, аудиторской организации и секретарем общества;”;

6) в абзаце третьем пункта 1 статьи 57 слова «аудитора общества» заменить словами «аудиторской организации»;

7) в абзаце первом пункта 2 статьи 60 слова «аудитору общества» заменить словами «аудиторской организации»;

8) в пункте 5 статьи 62:

а) абзац третий изложить в следующей редакции:

“— привлекать независимых экспертов и аудиторскую организацию за счет средств компании по согласию совета директоров или исполнительного органа в случае отсутствия совета директоров;”;

б) абзац шестой признать утратившим силу;

в) абзац седьмой изложить в следующей редакции:

“— направлять запросы в аудиторскую организацию и получать разъяснения аудиторской организации относительно аудиторского заключения или отчета.”;

9) в статье 63:

в) часть первую изложить в следующей редакции:

«Аудиторская организация на основании заключаемого с ней договора осуществляет независимую проверку финансовой отчетности общества с целью установления ее соответствия требованиям законодательства Кыргызской Республики в сфере бухгалтерского учета и аудиторской деятельности.»;

б) в части второй слова «независимого аудитора» заменить словами «независимую аудиторскую организацию»;

в) части третью и четвертую изложить в следующей редакции:

«Аудиторская организация отбирается советом директоров общества и утверждается решением общего собрания акционеров общества.

Если на общем собрании акционеров аудиторская организация не будет утверждена, то совет директоров проводит повторный отбор и утверждение аудиторской организации с определением размера оплаты услуг аудиторской организации без созыва внеочередного общего собрания акционеров.»;

г) часть шестую изложить в следующей редакции:

«Акционер (акционеры) для проверки и подтверждения правильности финансовой отчетности имеет право привлекать другую независимую аудиторскую организацию. В этом случае оплата услуг аудиторской организации осуществляется за счет инициатора проведения аудита.»;

10) в статье 64:

а) наименование статьи изложить в следующей редакции: «Статья 64. Заключения ревизионной комиссии (ревизора) общества и аудиторской организации»;

учурда аудитордук уюмдун кызмат көрсөтүүлөрүнө акы төлөө аудит жүргүзүүнү демилгелеген адамдын эсебинен жүзөгө ашырылат.”;

10) 64-статьяда:

а) статьянын аталышы төмөнкүдөй редакцияда баяндальсын: “64-статья. Коомдун текшерүү комиссиясынын (текшерүүчүсүнүн) жана аудитордук уюмдун корутундулары”;

б) биринчи бөлүктүн учүнчү абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндальсын:

“— аудитордук уюм тарабынан.”;

11) 65-статьянын 1-пунктуунун алтынчы абзацы күчүн жоготту деп таанылсын;

12) 76-статьянын биринчи бөлүгүнүн биринчи абзацында “жана коомдун аудиторуна” деген сөздөр алып салынсын;

13) 77-статьянын 3-пунктуунун учүнчү абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндальсын:

“— финанссылык отчеттуулуктун аудитине катышпаган эксперттин же аудитордук уюмдун ушул бүтүм боюнча отчету болсо.”;

14) 82-статьянын 1-пунктуунун онунчу абзацында “коомдун аудиторуун” деген сөздөр “аудитордук уюмдун” деген сөздөргө алмаштырылсын.

4-берене

“Баалуу кагаздар рынгуу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2009-ж., № 7, 761-ст.) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 3-берененин жетимиш учунчү абзацында “аудитордук компанияны” деген сөздөр “аудитордук уюмду” деген сөздөргө алмаштырылсын;

2) 16¹-берененин 1-бөлүгүнүн онунчу абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндальсын:

“— берилүүчү бухгалтердик отчетко карата аудитордук уюмдун (аудитордук уюмдун квалификациясына жана кесипкөй компетенциясына карата талаптар Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленет) корутундусу;”;

3) 20-берененин 1-бөлүгүнүн 6-пунктуунун экинчи абзацында “аудитордун (аудиторлордун)” деген сөздөр “аудитордук уюмдун” деген сөздөргө алмаштырылсын;

4) 29-берененин экинчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндальсын:

“— Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында белгиленген ачык компанияларга аудит жүргүзүү учун талаптарга жооп берген аудитордук уюм менен келишим түзүүгө;”;

5) 36⁴-берененин 3-бөлүгүнүн 4-пунктуунун “а” пунктчасынын бешинчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндальсын:

“— аудитордук уюмдун толук расмий аталышы;”.

б) абзац третий части первой изложить в следующей редакции:

«— аудиторской организацией.»;

11) абзац шестой пункта 1 статьи 65 признать утратившим силу;

12) в абзаце первом части первой статьи 76 слова «и аудитора общества» исключить;

13) абзац третий пункта 3 статьи 77 изложить в следующей редакции:

«— наличия по данной сделке отчета эксперта или аудиторской организации, не участвующих в аудите финансовой отчетности.»;

14) в абзаце десятом пункта 1 статьи 82 слова «аудитора общества» заменить словами «аудиторской организации».

Статья 4

Внести в Закон Кыргызской Республики «О рынке ценных бумаг» (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2009 г., № 7, ст. 761) следующие изменения:

1) в абзаце семьдесят третьем статьи 3 слова «аудиторскую компанию» заменить словами «аудиторскую организацию»;

2) абзац десятый части 1 статьи 16¹ изложить в следующей редакции:

«— заключение аудиторской организации (требования к квалификации и профессиональной компетенции аудиторской организации устанавливаются Кабинетом Министров Кыргызской Республики) в отношении предоставляемой бухгалтерской отчетности;»;

3) в абзаце втором пункта 6 части 1 статьи 20 слова «аудитора (аудиторов)» заменить словами «аудиторской организации»;

4) абзац второй статьи 29 изложить в следующей редакции:

«— заключить договор с аудиторской организацией, отвечающей требованиям для проведения аудита публичных компаний, установленным нормативными правовыми актами Кыргызской Республики;»;

5) абзац пятый подпункта «а» пункта 4 части 3 статьи 36⁴ изложить в следующей редакции:

«— полное официальное наименование аудиторской организации;».

Статья 5

Внести в Закон Кыргызской Республики «Об аудиторской деятельности» (газета «Эркин-Тоо» от 7 декабря 2021 года № 147) следующие изменения:

1) в части 1 статьи 2:

а) пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2) **аудитор** — физическое лицо, имеющее стаж и/или опыт работы в аудиторской деятельности не менее 3 лет и квалификационный сертификат аудитора;»;

5-берене

“Аудитордук иш жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына (“Эркин-Тоо” гезити, 2021-жылдын 7-декабры, № 147) төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсін:

1) 2-берененин 1-бөлүгүндө:

а) 2-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“2) **аудитор** – аудитордук иште 3 жылдан кем эмес иш стажы жана/же тажрыйбасы жана аудитордун квалификациялык сертификаты бар жеке жак;”;

б) 8-пунктта “жогорку окуу жайларынын жана” деген сөздөр алып салынсын;

в) 9-пунктта “сапатты контролдоо стандарттарынын” деген сөздөр “сапатты башкардуу стандарттарынын” деген сөздөргө алмаштырылсын;

г) 11-пунктта “Евразия экономикалык бирлигине мүчө мамлекет болуп саналбаган, мамлекеттө” деген сөздөр “башка мамлекеттө” деген сөздөргө алмаштырылсын;

д) төмөнкүдөй мазмундагы 11¹-пункт менен толукталсын:

“11¹) **чет өлкөлүк аудитор** – аудитордук ишти жүргүзүү укугун алган жана статусу башка мамлекеттин компетенттүү органы тарабынан ырасталган башка мамлекеттин жарапы;”;

е) 15-пунктта “каташуучусу/уюштуруучусу” деген сөздөр “уюштуруучусу/каташуучусу/акционери” деген сөздөргө алмаштырылсын;

ж) 17-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“17) **сапатты башкардуу стандарттары** – Аудиттин жана ишенимдүүлүктүү камсыз кылуучу тапшырмалардын эл аралык стандарттары буюнча кеңеш басып чыгарган, аудиттин, серпетөочу текшерүүлөрдүн, ишенимдүүлүктүү камсыз кылуучу башка тапшырмалардын же коштоочу кызмет көрсөтүүлөр буюнча тапшырмалардын сапатын башкардууда колдонулуучу сапатты башкарнуун эл аралык стандарттары;”;

з) төмөнкүдөй мазмундагы 24 жана 25-пункттар менен толукталсын:

“24) **башкаруучу өнөктөш** – уюштуруучунун/каташуучулардын чечими же акционерлердин жалпы чогулушу менен дайындалуучу, Бирдиктүү мамлекеттик реестрге киргизилген аудитор;

25) **аудитордук уюмдун жетекчиси** – башкаруучу өнөктөш/башкы директор/директор/аткаруучу директор.”;

2) 3-берененин 2-бөлүгүндө “сапатты контролдоо стандарттары”, “сапатты контролдоо стандарттарына” деген сөздөр тиешелүү түрдө “сапатты башкардуу стандарттары”, “сапатты башкардуу стандарттарына” деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 4-беренеде:

а) 3-бөлүктө “каташуучуларына/уюштуруучуларына” деген сөздөр “уюштуруучуларына/каташуучуларына/акционерлерине” деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 9-бөлүк менен толукталсын:

“9. Аудитордук уюмдар аудитордук корутундууга (отчетко) кол коюлган датадан тартып 5 (беш) жумуш күндүн ичинде аудиттин натыйжасында табылган финанссылык отчеттуулуктун стандарттарын бузулар жөнүндө аудиттөлгөн жактарга бир мезгилде кабарлоо менен ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга билдириүүгө милдеттүү.”;

б) в пункте 8 слова «высших учебных заведений и» исключить;

в) в пункте 9 слова «стандартов контроля качества» заменить словами «стандартов управления качеством»;

г) в пункте 11 слова «государстве, не являющемся государством – членом Евразийского экономического союза,» заменить словами «другом государстве»;

д) дополнить пунктом 11¹ следующего содержания:

«11¹) **иностранный аудитор** – гражданин другого государства, получивший право на осуществление аудиторской деятельности, и статус которого подтвержден компетентным органом другого государства;»;

е) в пункте 15 слова «участником/учредителем» заменить словами «учредителем/участником/акционером»;

ж) пункт 17 изложить в следующей редакции:

«17) **стандарты управления качеством** – международные стандарты управления качеством, изданные Советом по международным стандартам аудита и заданий, обеспечивающих уверенность, применяемые при управлении качеством аудита, обзорных проверок, прочих заданий, обеспечивающих уверенность, или заданий по оказанию сопутствующих услуг;»;

з) дополнить пунктами 24 и 25 следующего содержания:

«24) **управляющий партнер** – аудитор, включенный в Единый государственный реестр, назначаемый решением учредителя/участников или общим собранием акционеров;

25) **руководитель аудиторской организации** – управляющий партнер/генеральный директор/директор/исполнительный директор.»;

2) в части 2 статьи 3 слова «стандарты контроля качества» заменить словами «стандарты управления качеством»;

3) в статье 4:

а) в части 3 слова «участников/учредителей» заменить словами «учредителей/участников/акционеров»;

б) дополнить частью 9 следующего содержания:

«9. Аудиторские организации обязаны сообщать уполномоченному государственному органу с одновременным уведомлением проаудированных лиц о выявленных в результате аудита нарушениях стандартов финансовой отчетности в течение 5 рабочих дней с даты подписания аудиторского заключения (отчета).»;

4) в статье 5:

а) часть 1 изложить в следующей редакции:

«1. Аудитор осуществляет свою деятельность в качестве аудитора по основному месту работы на основании трудового договора, заключенного с одной аудиторской организацией. Аудитор вправе быть учредителем/участником/акционером только одной аудиторской организации. Аудитор обязан быть членом профессионального аудиторского объединения.

Аудитор либо сотрудник, состоящий в трудовых отношениях с одной аудиторской организацией, не вправе одновременно быть учредителем, участником или акционером другой аудиторской организации.»;

4) 5-беренеде:

а) 1-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“1. Аудитор негизги жумуш орду боюнча аудитор катары өз ишин бир аудитордук уюм менен түзүлгөн эмгек келишиминин негизинде жүргүзөт. Аудитор бир гана аудитордук уюмдун үшүштүрүчүсү/катышуучусу/акционери болууга укуктуу. Аудитор кесиптик аудитордук бирикменин мүчөсү болууга милдеттүү.”;

Аудитор же болбосо бир аудитордук уюмда эмгек мамилелеринде турган кызматкер бир эле мезгилде башка аудитордук уюмдун үшүштүрүчүсү, катышуучусу же акционер болууга укуксуз.”;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 1¹-бөлүк менен толукталсын:

“1¹. Аудитор төмөнкү талаптарды бир мезгилде сактаган учурда гана аудитордук иш менен алкентүүгө укуктуу:

1) ушул Мыйзамдын 22-беренесине ылайык Бирдиктүү мамлекеттик реестрде турруу;

2) ушул Мыйзамдын 22-беренесине ылайык Бирдиктүү мамлекеттик реестрде турган кесиптик аудитордук бирикменин мүчөсү болуу;

3) аудитордун квалификациялык сертификатына ээ болуу.”;

5) 7-беренеде:

а) 2-бөлүктө:

- 2-пунктта “жана (же) аудитордук уюмдарга” деген сөздөр алып салынсын;
- 4-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“4) аудитордук уюм ушул Мыйзамдын талаптарына ылайык Бирдиктүү мамлекеттик реестрде турган кесиптик аудитордук бирикменин мүчөсү болууга милдеттүү;”;

– 7-пунктта “сапатты контролдоо стандарттарына” деген сөздөр “сапатты башкаруу стандарттарына” деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 4¹-бөлүк менен толукталсын:

“4¹. Кыргыз Республикасынын аймагында аудитордук ишти жүзөгө ашырган аудитордук уюм башка аудитордук уюмдун – Кыргыз Республикасынын резидентинин үшүштүрүчүсү/катышуучусу/акционери болууга укуксуз.”;

в) 6-бөлүктө:

- биринчи абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“6. Ишкердин субъекттеринин, мамлекеттик же муниципалдык ишканалардын финанссылык отчеттуулугуна аудит жүргүзүүде текшерилүүчү мезгил башталгандан тартып аудитордук корутунду берилгенге чейинки мезгилде аудитордук уюмдун ушул берененин 5-бөлүгүнүн 1, 4, 5 жана 7-пункттарында каралган кызматтарды көрсөтүүсүнө тыюу салынат. Аудитордук уюмга ушул берененин 5-бөлүгүнүн 2, 3, 6, 8 жана 9-пункттарында каралган кызматтарды көрсөтүүгө төмөнкүдөй шартта уруксат берилет, эгерде.”;

– төмөнкүдөй мазмундагы 4-пункт менен толукталсын:

“4) аудитордук уюмдун аудиторлорунун тобу финансыйлык отчеттуулуктун аудити кызматтарын көрсөтүүгө катышпаса/катышпаган болсо жана аудиторлор тобун бөлүштүрүү процесси документтештирилсе.”;

б) дополнить частью 1¹ следующего содержания:

«1¹. Аудитор вправе заниматься аудиторской деятельностью только при одновременном соблюдении следующих требований:

1) состоять в Едином государственном реестре в соответствии со статьей 22 настоящего Закона;

2) являться членом профессионального аудиторского объединения, состоящего в Едином государственном реестре в соответствии со статьей 22 настоящего Закона;

3) иметь квалификационный сертификат аудитора.»;

5) в статье 7:

а) в части 2:

– в пункте 2 слова «и (или) аудиторским организациям,» исключить;

– пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) аудиторская организация обязана быть членом профессионального аудиторского объединения, состоящего в Едином государственном реестре в соответствии с требованиями настоящего Закона;»;

– в пункте 7 слова «стандартами контроля качества» заменить словами «стандартами управления качеством»;

б) дополнить частью 4¹ следующего содержания:

«4¹. Аудиторская организация, осуществляющая аудиторскую деятельность на территории Кыргызской Республики, не вправе быть учредителем/участником/акционером другой аудиторской организации – резидента Кыргызской Республики.»;

в) в части 6:

– абзац первый изложить в следующей редакции:

«6. При проведении аудита финансовой отчетности субъектов предпринимательства, государственных или муниципальных предприятий аудиторской организации запрещается предоставление услуг, предусмотренных в пунктах 1, 4, 5 и 7 части 5 настоящей статьи, в период с начала проверяемого периода до представления аудиторского заключения. Аудиторской организации разрешается предоставление услуг, предусмотренных в пунктах 2, 3, 6, 8 и 9 части 5 настоящей статьи, при условии, если:»;

– дополнить пунктом 4 следующего содержания:

«4) группа аудиторов аудиторской организации не участвует/участвовала в оказании услуг аудита финансовой отчетности и процесс разделения группы аудиторов документируется.»;

г) в части 7 слова «участники/учредители» заменить словами «учредители/участники/акционеры»;

д) в абзаце первом части 8 и части 10 слова «стандартами контроля качества» заменить словами «стандартами управления качеством»;

е) часть 11 изложить в следующей редакции:

«11. Аудиторская организация назначает аудитора, ответственного за внутренний контроль качества аудита на уровне аудиторской организации. Контроль качества аудита проводится аудитором либо специалистом по аудиту, имеющим опыт

г) 7-бөлүктө “каташтууучулары/уюштуруучулары” деген сөздөр “уюштуруучулары/каташтууучулары/акционерлери” деген сөздөргө алмаштырылысын;

д) 8-бөлүктүн биринчи абзасында жана 10-бөлүктө “сапатты контролдоо стандарттарына” деген сөздөр “сапатты башкаруу стандарттарына” деген сөздөргө алмаштырылысын;

е) 11-бөлүк төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“11. Аудитордук уюм аудитордук уюмдун деңгээлинде аудиттин сапатын ички контролдоо учун жооптуу аудиторду дайындайт. Аудиттин сапатын контролдоо аудитте 5 жылдан кем эмес иш тажыйбасы (ошол аудитордук уюмда же эл аралык бир тармакта турган уюмда иштеген) бар жана ошол аудитти жүргүзүүгө катышпаган аудитор же болбосо аудит боюнча адис, же келишимдик негизде башка аудитордук уюмдун аудитору тарабынан купуялуулукту сактоо менен жүргүзүлöt.”;

Аудиттин сапатын контролдоо боюнча аудитордук уюмдардын ички саясатынын жана жол-жоболорунун жана эл аралык стандарттардын талаптарына ылайык өзүнчө тапшырмалардын деңгээлинде, ар бир өзүнчө тапшырманын тобокелдигин баалоонун негизинде аудиттин сапатын контролдоо жүргүзүлöt.”;

ж) 12-бөлүктө “жыл сайын” деген сөздөр “үзүгүлтүксүз негизде, бирок 2 жылда бирден кем эмес жолу” деген сөздөргө алмаштырылысын;

б) 10-беренеде “сапатты контролдоо стандарттары” деген сөздөр “сапатты башкаруу стандарттары” деген сөздөргө алмаштырылысын;

7) 11-берене төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“11-берене. Аудитордук уюмдун жоопкерчилигин камсыздандыруу

Аудитордук уюм камсыздандыруу келишимин түзүү жолу менен аудитордук текшерүүнү жүргүзүүнүн натыйжасында зыян көлтириүүнүн кесептенин келип чыккан милдеттимелер боюнча өзүнүн жарандык-укуктук жоопкерчилигин камсыздандырууга милдеттүү.”;

Аудитордук уюм камсыздандыруу келишимин түзбөй туруп аудитордук ишти жүзөгө ашырууга жана өзүнүн милдеттерин аткарууга укуксуз.

Аудитордук уюм келишим түзүлгендөн кийин 5 жумуш күндүн ичинде жарандык-укуктук жоопкерчилики камсыздандыруу келишими түзүлгөндүгү жөнүндө ыйгарым укуктуу мамлекеттик органга билдириүүгө милдеттүү.”;

Аудитордук уюм аудитордук кызмат көрсөтүүлөрдүн буйрутмачысынын талабы боюнча аудитордук уюмдун жоопкерчилигин камсыздандыруу полисин көрсөтүүгө милдеттүү.”;

8) 12-берененин 2-бөлүгү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“2. Аудитордун квалификациялык сертификаты бар жактар жана/же аудитордук уюмдар кесиптик аудитордук бирикменин уюштуруучусу болуп саналат.

Бирдиктүү мамлекеттик реестрде каттоосу бар аудиторлор, аудитордук уюмдар жана/же аудитордун квалификациялык сертификаты бар жактар кесиптик аудитордук бирикменин мүчесү болуп саналат. Аудиторлор жана аудитордук уюмдар бир гана кесиптик аудитордук бирикменин мүчесү болуп саналат.

работы в аудите не менее 5 лет (работающим в данной аудиторской организации или организаций, находящейся в одной международной сети) и не участвовавшим в проведении данного аудита, или аудитором другой аудиторской организации на договорной основе с соблюдением конфиденциальности.

Контроль качества аудита проводится на уровне отдельных заданий согласно требованиям внутренней политики и процедур аудиторских организаций по контролю качества аудита и международных стандартов, исходя из оценки риска каждого отдельного задания.”;

ж) в части 12 слово «ежегодно» заменить словами «на регулярной основе, но не менее одного раза в 2 года»;

6) в статье 10 слова «стандартов контроля качества» заменить словами «стандартов управления качеством»;

7) статью 11 изложить в следующей редакции:

«Статья 11. Страхование ответственности аудиторской организации

Аудиторская организация обязана застраховать свою гражданско-правовую ответственность по обязательствам, возникающим вследствие причинения вреда в результате проведения аудиторской проверки, путем заключения договора страхования.

Аудиторская организация не вправе выполнять свои обязанности и осуществлять аудиторскую деятельность без заключения договора страхования.

Аудиторская организация обязана уведомить уполномоченный государственный орган о заключении договора страхования гражданско-правовой ответственности в течение 5 рабочих дней после заключения договора.

Аудиторская организация обязана предъявлять полис страхования ответственности аудиторской организации по требованию заказчика аудиторских услуг.”;

8) часть 2 статьи 12 изложить в следующей редакции:

«2. Учредителями профессионального аудиторского объединения являются лица, имеющие квалификационный сертификат аудитора, и/или аудиторские организации.

Членами профессионального аудиторского объединения являются аудиторы, аудиторские организации, имеющие регистрацию в Едином государственном реестре, и/или лица, имеющие квалификационный сертификат аудитора. Аудиторы и аудиторские организации являются членами только одного профессионального аудиторского объединения.

Членами профессионального аудиторского объединения являются бухгалтеры, имеющие не менее одного из следующих квалификационных сертификатов:

– сертификат базового (первого) и среднего (второго) уровня по Программе профессиональной квалификации аудитора в соответствии с настоящим Законом;

– сертификат «Дипломированный сертифицированный бухгалтер (Chartered Certified Accountant)», выданный Ассоциацией присяжных/дипломированных сертифицированных бухгалтеров (The Association of Chartered Certified Accountants – ACCA);

Төмөнкү квалификациялык сертификаттардын биринен кем эмесине ээ болгон бухгалтерлер кесиптик аудитордук бирикменин мүчөсү болуп саналат:

- ушул Мыйзамга ылайык Аудитордун кесиптик квалификациясынын программысы боюнча базалык (биринчи) жана орто (екинчи) деңгээлдеги сертификат;

- Арачы/дипломдуу сертификаты бар бухгалтерлердин ассоциациясы (The Association of Chartered Certified Accountants – ACCA) тарабынан берилген “Дипломдуу сертификаты бар бухгалтер (Chartered Certified Accountant)” сертификаты;

- Англиянын жана Уэльстин Арачы/дипломдуу бухгалтерлер институту (The Institute of Chartered Accountants in England and Wales – ICAEW) тарабынан берилген “Ассоциацияланган дипломдуу бухгалтер (Associated Chartered Accountant)” сертификаты;

- CIPA (Certified International Professional Accountant: Сертификаты бар эл аралык кесипкөй бухгалтер) программысы боюнча сертификат.”;

9) 14-берененин 2-бөлүгүндө:

а) 4-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“4) кесиптик аудитордук бирикменин мүчөлөрүнүн категориялары;”;

б) төмөнкүдөй мазмундагы 4¹-пункт менен толукталсын:

“4¹) кесиптик аудитордук бирикменин ар кандай категориядагы мүчөлөрүнүн укуктары жана милдеттери;”;

10) 17-берененин 1-бөлүгүнүн экинчи абзацынын учунчү сүйлөмү төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын: “Комитеттердин төрагалары бир эле мезгилде Аудиторлор кеңешинин мүчөлөрү болуп саналат.”;

11) 19-беренеде:

а) 1-бөлүктө:

- 2, 3 жана 7-пункттарда “сапатты контролдоо стандарттарын”, “сапатты контролдоо стандарттарынын” деген сөздөр тиешелүү түрдө “сапатты башкаруу стандарттарын”, “сапатты башкаруу стандарттарынын” деген сөздөргө алмаштырылсын;

- 4 жана 6-пункттарда “жогорку окуу жайлардын жана” деген сөздөр алышынсын;

- төмөнкүдөй мазмундагы 13-пункт менен толукталсын:

“13) Аудитордун квалификациялык сертификаты бар жеке жактардын бирдиктүү мамлекеттик реестрин жүргүзүү;”

- б) 3-бөлүктө “сапатты контролдоо стандарттарын” деген сөздөр “сапатты башкаруу стандарттарын” деген сөздөргө алмаштырылсын;

12) 20-берененин 2-бөлүгүнүн 2-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“2) кесиптик аудитордук уюм тарабынан берилген, окуу программалары ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан аккредиттителген Аудитордун кесиптик квалификациясынын программысы боюнча экзамендерди тапшыргандыгы тууралуу ырастоочу документи бар;”;

– сертификат «Ассоциированный дипломированный бухгалтер (Associated Chartered Accountant)», выданный Институтом присяжных/дипломированных бухгалтеров Англии и Уэльса (The Institute of Chartered Accountants in England and Wales – ICAEW);

– сертификат по программе CIPA (Certified International Professional Accountant: Сертифицированный международный профессиональный бухгалтер).»;

9) в части 2 статьи 14:

а) пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) категории членов профессионального аудиторского объединения;»;

б) дополнить пунктом 4¹ следующего содержания:

«4¹) права и обязанности членов профессионального аудиторского объединения различных категорий;»;

10) предложение третье абзаца второго части 1 статьи 17 изложить в следующей редакции: «Председатели комитетов одновременно являются членами Совета аудиторов.»;

11) в статье 19:

а) в части 1:

– в пунктах 2, 3 и 7 слова «стандартов контроля качества» заменить словами «стандартов управления качеством»;

– в пунктах 4 и 6 слова «высших учебных заведений и» исключить;

– дополнить пунктом 13 следующего содержания:

«13) ведение Единого государственного реестра физических лиц, имеющих квалификационный сертификат аудитора.»;

б) в части 3 слова «стандартов контроля качества» заменить словами «стандартов управления качеством»;

12) пункт 2 части 2 статьи 20 изложить в следующей редакции:

«2) имеющие подтверждающий документ о сдаче экзаменов по Программе профессиональной квалификации аудитора, выданный профессиональным аудиторским объединением, учебные программы которого аккредитованы уполномоченным государственным органом;»;

13) в статье 26:

а) в пункте 1 части 1, части 2, пункте 1 части 8 слова «стандартов контроля качества» заменить словами «стандартов управления качеством»;

б) часть 3 дополнить пунктом 3 следующего содержания:

«3) отсутствие полиса страхования гражданско-правовой ответственности аудиторской организации при осуществлении аудиторской деятельности.»;

14) в пункте 1 части 2 статьи 27 слова «высших учебных заведений и» исключить;

15) в абзаце первом части 7 статьи 28 слова «стандартов контроля качества» заменить словами «стандартов управления качеством»;

13) 26-беренеде:

а) 1-бөлүктүн 1-пунктунда, 2-бөлүктө, 8-бөлүктүн 1-пунктунда “салатты контролдоо стандарттарын” деген сөздөр “салатты башкаруу стандарттарын” деген сөздөргө алмаштырылсын;

б) 3-бөлүк төмөнкүдөй мазмундагы 3-пункт менен толукталсын:

“3) аудитордук ишти жүзөгө ашырууда аудитордук уюмдун жарандык-укуктук жоопкерчилигин камсыздандыруу полиси жок болсо.”;

14) 27-берененин 2-бөлүгүнүн 1-пунктунда “жогорку окуу жайлардын жана” деген сөздөр алыш салынсын;

15) 28-берененин 7-бөлүгүнүн биринчи абзацында “салатты контролдоо стандарттарын” деген сөздөр “салатты башкаруу стандарттарын” деген сөздөргө алмаштырылсын;

16) 29-берененин 1-бөлүгүндө “Аудитордук уюмдун жарандык-укуктук жоопкерчилигин камсыздандыруу жөнүндө тиешелүү мыңзам күчүнө киргөн күндөн тартып күчүнө кирүүчү ушул Мыңзамдын 11-беренесин кошпогондо,” деген сөздөр алыш салынсын.

6-берене

Ушул Мыңзам расмий жарыяланган күндөн тартып алты ай өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети ушул Мыңзам расмий жарыяланган күндөн тартып алты айлык мөөнөттө өзүүн чечимдерин ушул Мыңзамга ылайык көлтирисин.

Кыргыз Республикасынын
Президенти

Бишкек ш.
2025-жылдын 20-июну
№ 122

16) в части 1 статьи 29 слова «, за исключением статьи 11 настоящего Закона, которая вступит в силу со дня вступления в силу соответствующего закона о страховании гражданско-правовой ответственности аудиторской организации» исключить.

Статья 6

Настоящий Закон вступает в силу по истечении шести месяцев со дня официального опубликования.

Кабинету Министров Кыргызской Республики в шестимесячный срок со дня официального опубликования настоящего Закона привести свои решения в соответствие с настоящим Законом.

Президент
Кыргызской Республики

г. Бишкек
20 июня 2025 года
№ 122

